

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (online)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin of Science and Education

№ 9(39) 2025

Видавнича група «Наукові перспективи»

Християнська академія педагогічних наук України

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 9(39) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 9(39) 2025

Kyiv – 2025

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2025. № 9(39) 2025. С. 2227

Рекомендовано до видавництва Всеукраїнською Асамблеєю докторів наук з державного управління (Рішення від 01.10.2025, № 1/10-25)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія)

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, Всеукраїнської асоціації педагогів і психологів з духовно-морального виховання та Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходиться застосування тематики наукового журналу

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна)

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна – доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи, Національний університет "Одеська політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головна Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Гончарук Віталій Володимирович – к.пед.н., старший викладач кафедри хімії та екології «Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», (м. Умань, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)

- ✚ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Кулікова Тетяна Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я людини, методист Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради; Експерт Державної Служби якості освіти з питань акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти; Член Української асоціації дослідників освіти (Кременчук, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✚ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✚ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✚ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✚ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✚ Новік Крістіна Іванівна - координатор освітньо-технологічних проєктів в TeachEd (Великобританія)
- ✚ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✚ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✚ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✚ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✚ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✚ Равлюк Тетяна Анатоліївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- ✚ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✚ Рубан Микола Юрійович - доктор філософії з історії та археології, член правління Луганського обласного об'єднання ВУТ "Просвіта" імені Тараса Шевченка, голова правління громадської організації "Фонд відновлення залізничної спадщини України" (Київ, Україна)
- ✚ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- ✚ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Сиявська Олена Олександрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна)
- ✚ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✚ Скіяр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант (м. Дніпро, Україна)
- ✚ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)

- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Телєжкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чикарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

Bilan N.I., Suima I.P. <i>DEVELOPING CRITICAL THINKING IN ENGLISH THROUGH CIRCULAR ECONOMY CASE STUDIES</i>	29
Borolis I.I., Khalabuzar O.A., Isakova Ye.P., Bogdanova M.I. <i>LATINISMS IN NAMES OF INSTITUTIONS, MOTTOES AND RELIGIOUS ENGLISH TEXTS IN THE CONTEXT OF THE HISTORY OF ENGLISH LANGUAGE</i>	44
Borolis I.I., Khalabuzar O.A., Isakova Ye.P., Bogdanova M.I. <i>FROM HISTORY OF ENGLISH LANGUAGE TO COMPARATIVE STUDIES: LATINISMS AS AN INTERLINGUAL BRIDGE</i>	58
Homeniuk A.V., Berdnyk L.V., Vvedenska T.Yu., Anabtavi M.S., Shabanova K.I. <i>THE EVOLUTION OF MEDICAL TERMINOLOGY: HISTORICAL AND LINGUISTIC PERSPECTIVES ON TRANSLATION</i>	71
Marchak T.A. <i>UNDERSTANDING AND INCREASING MOTIVATION TO STUDY ENGLISH AMONG HIGHER EDUCATION STUDENTS MAJORING IN PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRA- TION</i>	86
Pavlenko L.V., Suima I.P. <i>LEGAL ENGLISH FOR LAW STUDENTS: BARRIERS AND STRATEGIES TO OVERCOME THEM</i>	95
Shumarova N.P., Chebotar T.V. <i>ATTRIBUTIVE CHARACTERISTICS OF THE CONCEPTUAL FIELD</i>	111

- Zadorozhna I.P., Shon O.B.** 130
HISTORICAL DETECTIVE: GENRE AND STYLISTIC SPECIFICITY (BASED ON "THE ASSASSIN IN THE GREENWOOD" BY P. DOHERTY)
- Авчіннікова Г.Д., Веремюк Л.Л.** 144
СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
- Алексеев А.Я., Висоцька Т.М., Москаленко Н.О.,
Гоменюк А.В., Шабанова К.І.** 154
СТРУКТУРНО- СЕМАНТИЧНІ РИСИ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ ІЗ СОМАТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ
- Ануфрієва І.Л., Яріз Е.М.** 167
КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР (ФРАНЦУЗЬКОЇ) З ЗАЛУЧЕННЯМ ІІІ
- Архипенко Л.М.** 182
ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ ЯК ПРОЯВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ УПЛИВІВ
- Бабій І.О., Семенюк О.А.** 193
ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»
- Базиляк Н.О., Міняйло Н.В., Гамерська І.І.** 208
ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
- Бандрівська Н.М., Склярєнко О.Б., Голубєва І.В.** 222
ДИСКУРСИВНІ ОСОБЛИВОСТІ АКАДЕМІЧНОГО ЛИСТА В АНГЛОМОВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

- Бахов І.С., Курбанова О.С., Романенко К.М., Алексєєва О.В., Костенко Д.В.** 237
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В МІЖНАРОДНИХ ДОКУМЕНТАХ
- Боженець С.В.** 245
ВІЙСЬКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІА-ПРОСТОРІ: МОВНІ МАРКЕРИ ВІЙНИ
- Бурка Н.А., Кудінов І.В.** 253
ВІДТВОРЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ ПРИЙОМІВ І ЗАСОБІВ МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ АНГЛІЙСЬКОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ
- Ванівська О.М., Білик О.С., Хрептик Х.З.** 265
ДО ПИТАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ ТА ЛЕКСИКО-КУЛЬТУРНИХ ТРУДНОЩІВ СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ
- Воронова З.Ю., Савченко Н.В.** 278
ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ
- Гарачковська О.О., Дмитренко Н.В., Сіваченко І.В.** 289
ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ІНТЕРАКТИВНОСТІ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
- Денека М.Т., Гайдаєнко О.Ф., Горпинюк О.П.** 303
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ДИСКУРСУ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
- Дияк О.В., Виноградова Ю.Б., Гаврилюк О.Р.** 318
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВОГО СТИЛЮ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА СТИЛІСТИКИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
- Жиленко І.Р.** 332
ДІАЛЕКТИКА ЖИТТЯ У ХУДОЖНІХ СИМВОЛАХ (на прикладі романів Ірен Роздобудько «Зів'ялі квіти викидають» та Елізабет Страут «Олівія Кіттерідж»)

- Жукова А.Р., Сєра А.О.** 343
*ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПІДХОДИ ДО ВІДТВОРЕННЯ АНГЛО-
МОВНИХ ЕВФЕМІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ*
- Зеленська О.П.** 351
*ДЕЯКІ ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ПОЛІТИЧ-
НОГО ДИСКУРСУ (на матеріалі Декларації незалежності
США)*
- Ільків А.В., Криницька О.І., Іванишин Г.Я.** 368
*ОСНОВНІ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У
ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ*
- Йовенко Л.І., Лопушан Т.В.** 380
*ВЕСІЛЬНИЙ ОБРЯД ЯК СТРУКТУРОТВОРЧИЙ ЕЛЕМЕНТ
НОВЕЛИ ГР. ТЮТЮННИКА «ОДДАВАЛИ КАТРЮ»*
- Кердівар Н.І., Турбарова Н.К.** 394
*НАРАТИВ ЯК ЕКСПЕРИМЕНТ: ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ
КЛАСИЧНОЇ МОДЕЛІ ОПОВІДІ У РОМАНІ «КРАДІЙКА
КНИЖОК» МАРКУСА ЗУЗАКА*
- Комарова О.С.** 407
*ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ В СЛО-
ВАЦЬКІЙ МІЖКУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ*
- Компанцева Л.** 417
*АРАБСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР В ЕПІСТОЛЯРНІЙ ТА ЛІТЕРА-
ТУРНІЙ РЕЦЕПЦІЇ АГАТАНГЕЛА КРИМСЬКОГО*
- Кондрашова О.В., Сікорська В.А., Кравчук Н.О.** 428
*ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФІЛОЛОГІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ З
ВИКОРИСТАННЯМ АДАПТИВНИХ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ*
- Ланчуковська Н.В., Шальов А.С.** 444
*ПРОСОДИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВЛЕННЯ УЧАСНИ-
КІВ КРУГЛОГО СТОЛУ У ТЕЛЕВІЗІЙНОМУ ПРОЄКТІ*

- Лешук Г.В., Бопко І.З.** 457
*СПАДЩИНА ЛАТИНИ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ:
ФОНЕТИЧНІ ТА ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В
ІСТОРИЧНОМУ АСПЕКТІ*
- Липченко Т.С., Пилипець О.В.** 472
*КРИЗОВИЙ ДИСКУРС У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:
КРОСКУЛЬТУРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МОВЛЕННЄВИХ
ТАКТИК*
- Луців Р.С., Гайдамаченко В.В., Литвин О.О.** 488
*ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ І ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
ПРОЦЕСІ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРСПЕКТИВИ
ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ*
- Макаренко Л.В., Романюк Н.В., Вайдич Т.В.** 502
*ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ
ТА АВТОРИ*
- Малинка Ю.Г.** 515
*СПЕЦИФІКА ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У ХОРЕОГРАФІЧНІЙ ГАЛУЗІ*
- Мітенко О.В.** 529
*ДО ПИТАННЯ ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ
ФРАНЦУЗЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ*
- Момот Н.М.** 541
*КУЛЬТУРА ФАХОВОЇ МОВИ: КУЛЬТУРНА САМО-
СВІДОМІСТЬ ТА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ*
- Морошкіна Г.Ф., Блиндарук В.О.** 553
*МОВНА ГРА, ІРОНІЯ ТА АЛЮЗІЇ ЯК МАРКЕРИ
МАНІПУЛЯТИВНОЇ РИТОРИКИ У ФРАНКОМОВНИХ
ПОЛІТИЧНИХ ДЕБАТАХ*
- Морошкіна Г.Ф., Блиндарук В.О.** 564
*ФІЛОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТА КОМУНІКАТИВНІ МЕХАНІЗМИ
МОВЛЕННЄВОЇ МАНІПУЛЯЦІЇ У ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСІ*

- Оренчак О.О., Таланова Л.Г., Жаборюк І.А.** 574
*МОВНА КАРТИНА СВІТУ В АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖ-
НЬОМУ ДИСКУРСІ: КУЛЬТУРНО-СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ*
- Островський О.О., Островська М.Я.** 587
*ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА КОЛЕКТИВНІ ФОРМИ ФАХОВОГО
ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ПІД ЧАС ДІЛОВОЇ
КОМУНІКАЦІЇ*
- Островський О.О., Островська М.Я., Маргітич К.Є.** 596
*ПУБЛІЧНИЙ ВИСТУП ЯК ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ
ПЕРЕКОНАННЯ СПІКЕРА*
- Певсе А.А., Лібак Н.А., Павлович Ю.П.** 608
*СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЛОЛО-
ГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ, ПЕРЕКЛАДІ ТА ДІЛОВІЙ
КОМУНІКАЦІЇ: МОВОЗНАВЧІ АСПЕКТИ Й КРАЇНО-
ЗНАВЧИЙ КОНТЕКСТ*
- Подоляк З.Р., Білик О.О., Пуга О.О.** 621
*ДО ПИТАННЯ ПРО СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ТЕРМІНІВ. ЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА
ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТИ*
- Присташ А.** 633
*«... Я САМ ЖИВУ ІНТЕРЕСАМИ АРАБІВ...» (ЗА РЯДКАМИ
БЕЙРУТСКИХ ЛИСТІВ АГАТАНГЕЛА КРИМСЬКОГО)*
- Сидоренко Л.М.** 649
*КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ В МІЖКУЛЬТУРНОМУ
ДІАЛОЗІ В КОНТЕКСТІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ*
- Сілевич Л.І.** 660
*АДАПТАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ В НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ ПІД
ВПЛИВОМ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ*
- Стацюк Р.В.** 677
*ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЕЗІЇ «ВІЛЬНОГО ВІРША» В
ІРАКУ*

- Субота Л.А., Милик О.В., Литвин О.О.** 691
*ОЦІНКА ВПЛИВУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА АВТОМАТИ-
ЗОВАНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ ТА МОВНУ АДАПТАЦІЮ*
- Ткаченко К.А.** 706
*ЛЕКСИКО – СЕМАНТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПЕРЕКЛАДІ
ЕМОТИВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ ЕРНСТА КЛАЙНА
«ПЕРШОМУ ГРАВЦЮ ПРИГОТУВАТИСЬ»*
- Фещенко І.О.** 716
*ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ,
СПРЯМОВАНИХ НА МАНІПУЛЮВАННЯ МАСОВОЮ
АУДИТОРІЄЮ, В АСПЕКТІ СУЧАСНОЇ РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*
- Хамазюк О.М.** 729
*ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИЙ СТИЛЬ У ПРИКОРДОННІЙ
КОМУНІКАЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-
СЕМАНТИЧНИХ ГРУП*
- Хрустик Н., Стрій Л., Кіщенко А.** 739
*ФЕМІНІТИВНИЙ ПРОСТІР ОПОВІДАнь ОЛЕНИ ПЧІЛКИ:
СЕМАНТИКО-СЛОВОТВІРНИЙ АСПЕКТ*
- Чемоданова М.Ф.** 751
*ЕТИЧНИЙ ВИМІР І ТВОРЧІСТЬ У ПЕРЕКЛАДАЦЬКІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ СЬОГОДЕННЯ*
- Чжан Болінь** 761
*ДИНАМІКА МОВНИХ НОРМ В УКРАЇНСЬКОМОВНИХ
СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ*
- Чорний І.В., Чорна В.Л.** 776
*ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВНИХ КЛІШЕ В
ЕЛЕКТРОННОМУ ДІЛОВОМУ СПІЛКУВАННІ*
- Яцюк Н.В.** 788
*МЕТАФОРИЧНІСТЬ НІМЕЦЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО
ДИСКУРСУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА КОГНІТИВНУ ОБРОБКУ ПІД
ЧАС ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ*

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

- Budianska V.A., Pochuieva O.O.** 799
*ORGANIZATION OF PEDAGOGICAL RESEARCH IN THE
CONTEXT OF DISTANCE LEARNING*
- Kalashnyk L.S., Levchenko Ya.E.** 815
*TRAINING PRIMARY SCHOOL ART DISCIPLINES` TEACHERS
IN CHINA: INNER TRENDS AND CORRELATION WITH THE
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS*
- Kolozhvari S., Istvan Hadnagy, Enike Nad-Kolozhvari,
Kohut Erzhebet** 828
*BRIDGE IN SCIENCE AND EDUCATION: THE LIFE AND WORK
OF PROFESSOR SÁNDOR BÁRÁNY, CHEMIST*
- Krychkivska O.V., Tsaryk O.M., Pysarchuk O.T.** 839
*CONTEMPORARY APPROACHES TO THE FORMATION OF
MANAGERIAL COMPETENCE IN FUTURE PHYSICAL
EDUCATION SPECIALISTS*
- Skochylas A.B.** 853
*THE MODEL OF DEVELOPING PEDAGOGICAL MASTERY OF
TEACHERS OF LEGAL DISCIPLINES AT A HIGHER
EDUCATION INSTITUTION*
- Tolochko S.V.** 865
*HOSPITALITY ETHICS AS A VALUE GUIDE IN THE FORMATION
OF HORECA PROFESSIONAL*
- Tsaryk O.M., Krychkivska O.V., Pysarchuk O.T.** 875
*MANAGEMENT ACTIVITIES OF FUTURE PHYSICAL
EDUCATION TEACHERS: COMMUNICATIVE ASPECT*
- Zahorulko S.V.** 891
*TEACHING ENGLISH TO ADULT LEARNERS: BARRIERS AND
MOTIVATION FACTORS*

- Адамовська М.С.** 902
*МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕ-
ТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬ-
НОСТЕЙ*
- Амонс А.А.** 912
*ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО
ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВ У
ПОЗАКЛАСНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Андрощук І.В., Андрощук І.П., Вишнівська Н.В.,
Прошкурадова Т.С., Гринаш Л.П.** 927
*ІНТРАМЕДІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ
РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ У НУШ*
- Анушкевич В.І.** 936
*ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ БАКАЛАВРІВ ПСИХО-
ЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Березовська Л.І.** 948
*ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
МОВЛЕННЄВО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬ-
НОГО ВІКУ*
- Беліков О.Б., Рошук О.І., Белікова Н.І., Сорохан М.М.** 961
*ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ В СТОМАТОЛОГІЇ, РЕАЛІЇ ЧАСУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*
- Біда О.А., Кучай Т.П., Зорочкіна Т.С., Яцина С.М., Гребя І.З.** 973
*ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*
- Білавич Г.В., Кондур О.С., Романишин Р.Я., Озарко В.Р.** 981
*ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ
КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТ.)*

- Блавт О.З., Череповська О.А.** 994
*ІНКЛЮЗІЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ*
- Бойченко М.А., Грибко О.В.** 1007
*ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА У
НАДАННІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ*
- Воровка М.І., Гришко С.В., Непша О.В.** 1018
*STEM-ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТ-
НІСНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ НА
УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ*
- Гончаренко О.М.** 1032
*ІНФОРМАТИКА І ТЕХНОЛОГІЇ: НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ 5 – 6
КЛАСІВ*
- Гончарук О.М., Кочин В.Д.** 1042
*КІБЕРПЕДАГОГІКА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЦИФРОВОМУ
СУСПІЛЬСТВІ*
- Гордій Н.М.** 1053
*ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ
ЗДОБУВАЧІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Граб М.В., Бродович Ю.Р.** 1064
*ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У
ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ*
- Демченко В.М.** 1074
*ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНА ОСНОВА ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ*

- Діконська К.Л.** **1090**
*ФОРМУВАННЯ ТЕКСТОТВІРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФІЛОЛОГІВ-ГЕРМАНІСТІВ ЯК АКТУАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ
ВІТЧИЗНЯНОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ*
- Довгопола Л.І., Шапран Ю.П.** **1106**
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ПРАКТИКИ МАГІСТРАНТІВ ІЗ БІОТЕХНОЛОГІЇ, ПОПУЛЯ-
ЦІЙНОЇ БІОЛОГІЇ*
- Дольнікова Л.В.** **1117**
*ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛА-
ДАЧА ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ*
- Євсєєва Д.В., Ковальчук А.А., Григор'єва Л.В.,
Гриндій О.С.** **1129**
*РОЛЬ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ У ФОРМУВАННІ
ПАТРІОТИЗМУ СЕРЕД МОЛОДІ*
- Жамардій В.О.** **1141**
*НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНІ ПІДХОДИ ДО ОРТОПЕДИЧНО-
ТРАВМАТОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В СУЧАСНІЙ
КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ*
- Жирова Т.О.** **1152**
*АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРАКТИК
ПІДГОТОВКИ ІТ-ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Задко Т.П.** **1167**
*СТВОРЕННЯ ВІДЕОЩОДЕННИКІВ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ
МЕТОД РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТ-
НОСТІ ТА ПОДОЛАННЯ МОВНОГО БАР'ЄРА У СТУДЕНТІВ
І КУРСУ, ЩО ВИВЧАЮТЬ АРАБСЬКУ МОВУ*
- Іванова Н.В., Антонюк О.І., Тригуб А.Ю.** **1184**
*СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ*

- Ігнатюк О.А.** 1195
СОЦІАЛЬНІ НАВИЧКИ В СТРУКТУРІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ, КУЛЬТУРИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК АКМЕОЛОГІЧНІ ІНВАРІАНТИ РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА, ПСИХОЛОГА, ПЕДАГОГА, ЛІКАРЯ
- Калкаманов С.А., Пчельніков С.І., Мірошніченко О.С.** 1206
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОГО МИСЛЕННЯ КУРСАНТІВ-ЛЬОТЧИКІВ В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ АВІАЦІЙНИХ СИМУЛЯТОРІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
- Козловський Ю.М., Біляковська О.О., Білик О.С.** 1215
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ КОМПЕТЕНТІСНОЇ ПАРАДИГМИ ОСВІТИ
- Колеснікова І.В., Харченко Г.І.** 1228
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ
- Коновальчук І.М., Вишнівська Н.В., Прошкуратова Т.С., Предик А.А.** 1240
ПОТЕНЦІАЛ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
- Корначевський Н.І.** 1255
РОЛЬ МАСАЖУ І МІОФАСЦІАЛЬНОГО РЕЛІЗУ У ВІДНОВЛЕННІ ПІСЛЯ ІНТЕНСИВНОГО НАВАНТАЖЕННЯ У ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ
- Кохалик Х.М.** 1266
ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Кочина В.В. <i>РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ КУРСАНТІВ МВС</i>	1274
Кошарна Н.В. <i>ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІД- ЛІТКІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІКТ</i>	1286
Краснопольський В.Е., Романюк В.Л., Рембач О.О. <i>ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT ТА ІНШИХ LLM У ВИКЛА- ДАННІ МОВ: МОВОЗНАВЧИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ</i>	1302
Кривонос О.М., Кривонос М.П., Опанасюк О.В. <i>ГЕЙМІФІКАЦІЯ В ЕЛЕКТРОННОМУ НАВЧАННІ</i>	1316
Кудряшова Т.І., Куш О.С., Лошицька Т.І., Сорокіна С.О. <i>МОТИВАЦІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ У СИСТЕМІ АДАПТИВНОЇ ТА ПОЗАУРОЧНОЇ ФІЗКУЛЬТУРНО- ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ НУШ</i>	1331
Кузів О.О. <i>МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ГРОМАДЯНСЬКОГО САМОСТВЕРДЖЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ</i>	1343
Кузнецова О.В. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ</i>	1358
Літовченко О.В. <i>ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО ВДОСКОНА- ЛЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ</i>	1371
Любарець В.В., Бацуровська І.В., Кривець Ю.М. <i>МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ</i>	1384

- Малихін О.В., Чернюк А.П.** 1398
ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІЙНЕ ПОЛЕ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Медвідь Т.О., Гнатів З.Я., Ороновська Л.Д.** 1407
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ
- Митчик О.П.** 1418
ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ ВІДНОВЛЕННЯ В СУЧАСНИХ ІГРОВИ ВИДАХ СПОРТУ
- Михайлова О.С.** 1428
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК МЕТИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗДО
- Михальченко Н.В.** 1442
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ РЕФЛЕКСІЇ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА: ПЕРЕДУМОВИ ТА ЧИННИКИ
- Мордовцева Н.В., Ужченко Д.В.** 1456
ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ЗВО
- Мудрик Д.П.** 1468
КЕЙС-МЕТОД У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ-БОГОСЛОВАМИ: АНАЛІЗ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ СИТУАЦІЙ
- Мунтян С.Д., Спасскова О.П.** 1484
КОЛОРИСТИЧНЕ РІШЕННЯ НАТЮРМОРТУ З КВІТАМИ ПІД ЧАС СТУДЕНТСЬКОЇ ПЛЕНЕРНОЇ ПРАКТИКИ

- Нікітюк О.В., Ратушний С.А., Баранова Т.А., 1496**
Осташевський І.І.
ХАРАКТЕРИСТИКА EPRINTS, ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ РЕЙТИНГУ (ПОКАЗНИКІВ) БІБЛІОМЕТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ ОСВІТНІХ ТА НАУКОВИХ УСТАНОВ СИСТЕМИ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ
- Ороновський А.І., Овод Н., Задорожна Т., Цмур І.І. 1510**
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ВОКАЛУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
- Павельчук М.О. 1526**
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ІТ-ПЛАТФОРМ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ІНЖЕНЕРІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ"
- Паливода Т.Г., Каричковський В.Д., Каричковська С.П. 1533**
ПОЗАШКІЛЬНА ОСВІТА ЯК ПОТУЖНИЙ РЕСУРС ДЛЯ ПІДТРИМКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ПІД ЧАС ВІЙНИ
- Парфанович А.Я., Парфанович І.І., Гірняк А.Н. 1544**
ВЗАЄМОДІЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ І СТРУКТУР З ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
- Пархоменко Н. 1555**
ВИМОГИ ДО КРИТЕРІЇВ І ПОКАЗНИКІВ СФОРМОВАНOSTІ КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
- Пермінова Л.А., Андрієвський Б.М. 1571**
ПЕДАГОГІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Петрунчак Д.В., Ходунова В.Л. 1587**
АКАДЕМІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

- Підбуцька Н.В., Книш А.Є.** 1602
ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ТА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ НА ЗАСАДАХ ЛІДЕРСТВА У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ
- Піддубна О.М., Базильчук Л.В., Дробот Б.В.** 1616
ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ШКОЛЯРІВ
- Плетеницька Л.С., Павлюк О.П., Чумаченко М.М.** 1633
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФОРМАЛЬНИХ НАУК (МАТЕМАТИКИ) В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
- Попова Г.В., Хашабасєв В.Д.** 1642
ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА»
- Прокопенко Л.І., Крупеньова Т.І., Євтушина Т.О.** 1652
ДИДАКТИЧНЕ КОНСТРУЮВАННЯ РОБОЧОГО ЗОШИТА ДЛЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»
- Прокопів Л.М., Гресько В.В.** 1669
СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА У ВІТЧИЗНЯНИЙ ЛІТЕРАТУРІ
- Раїнчук В.А., Козар Н.І., Дешко Н.В.** 1685
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ШКОЛИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ
- Рашидов С.Ф.** 1696
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

- Саєнко Н.В.** 1707
ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТРАНСЛІНГВАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ
- Самойленко Н.І., Мекшун А.Д.** 1721
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (НА МАТЕРІАЛАХ ЗАРУБІЖНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ)
- Смоляк П.О., Сопівник Р.В., Костинюк В.С.** 1731
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Сокаль М.А., Ілясов О.О., Бойко В.П.** 1743
ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
- Стадник В.В., Рожко О.І.** 1754
ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Стратан-Артишкова Т.Б.** 1766
ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ ПІДЛІТКІВ
- Степанова Т.М., Султанова Н.В.** 1775
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПРОЦЕС ТРАНСФОРМАЦІЙ ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
- Ткаченко Т.В., Штефан Л.А.** 1788
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Фогель Т.М.
<i>ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МУЗИЧНОГО І ПЕРФОРМАТИВНОГО МИСТЕЦТВА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МУЛЬТИМОДАЛЬНОСТІ</i>	1801
Форостюк Т.В., Форостюк В.О.
<i>ВИВЧЕННЯ МОВНИХ НОРМ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ</i>	1811
Хроленко О.А., Тихоніна С.І., Русавська О.О., Бондаренко Є.В.
<i>ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІВ У КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ</i>	1824
Цись Д.І.
<i>ДИНАМІКА ПОКАЗНИКІВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ, ФІЗИЧНОЇ ТА РОЗУМОВОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПОЧАТКОВА ОСВІТА</i>	1835
Чаяло В.Я., Головка Н.М., Головка О.В.
<i>МОВА ТІЛА І МОВА СЛОВА У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮ: ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ МИСТЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІКИ</i>	1847
Шалигіна Н.П., Крайова О.В., Цибанюк Т.І.
<i>ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i>	1861
Шапран Ю.П.
<i>ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ БІОТЕХНОЛОГІЇ І ГЕННОЇ ІНЖЕНЕРІЇ</i>	1871

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Dyjak V.V., Mykhailova S.V., Kostenko D.V., Demot B.M. 1882
INFORMATION ACTIVITY OF THE UPR DIRECTORY GOVERNMENT AS A FORMATIVE FACTOR OF UKRAINIAN STATEHOOD

Haliv M.D., Stetsyk Yu.O. 1897
CONSEQUENCES OF TATAR ATTACKS ON THE PRZEMYŚL LAND OF THE RUTHENIAN VOIVODESHIP AT THE END OF THE 15TH – 17TH CENTURIES (ON THE EXAMPLE OF VILLAGES IN DROHOBYCH COUNTY)

Алексієвець М.М., Алексієвець Л.М., Знак В.М. 1912
ВЗАЄМОДІЯ УКРАЇНИ — НАТО В УМОВАХ РОСІЙСЬКОГО ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Артюх В.О. 1938
БІЛЯ ВИТОКІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФСЬКОЇ ДУМКИ: КЛИМ ГАНКЕВИЧ

Гавриленко А.П. 1950
ОСОБИСТІСНІ ГРОМАДЯНСЬКІ ТА МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ РИСИ У ДЕРЖАВНИЦЬКОМУ СВІТОГЛЯДІ ЗА ІДЕОЛОГІЄЮ В'ЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО

Євтушенко Д.Ю. 1966
ОБРАЗ ДМИТРА ІВАНОВИЧА ЯВОРНИЦЬКОГО У РАДЯНСЬКІЙ ІСТОРІОГРАФІЇ

Красота І.В. 1983
СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК МІН, СИЛ ТА ЗАСОБІВ МІНУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Криськов А.А., Полич М.І. 2006
ПРЕСА ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРОЦЕСІВ У ГАЛИЧИНІ НАПРИКІНЦІ ХІХ СТ. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЧАСОПИСУ «РУСЛАН»)

- Левдер А.І.** 2019
*ПОЛІТИЧНА ПОЗИЦІЯ УРЯДУ БРИТАНСЬКИХ
ЛЕЙБОРИСТІВ ЩОДО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ*
- Лозинський Р.М.** 2032
*СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОРТРЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬ-
НЕ ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО УЧНІВСТВА У
ЛЬВІВСЬКІЙ АКАДЕМІЇ ЄЗУЇТІВ (НА ПРИКЛАДІ КЛАСУ
СИНТАКСИСУ В 1743/1744 Н. Р.)*
- Матвієнко В.В.** 2057
*ВІД «ПАРКУ КУЛЬТУРИ» ДО ПУБЛІЧНОГО ПРОСТОРУ:
ТРАНСФОРМАЦІЇ ПАРКОВОЇ КУЛЬТУРИ ВІННИЧЧИНИ З
КІНЦЯ 1980-Х ДО ПЕРШОЇ ЧВЕРТІ ХХІ СТ.*
- Рибчинський Н.-М.О.** 2072
*ПРОБЛЕМИ МУЗЕЄФІКАЦІЇ ГОРОДИЩ ІХ-Х СТОЛІТЬ
ПРИКАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ*
- Телегуз І.О.** 2083
*ПЕРСПЕКТИВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ІНТЕ-
ЛЕКТУАЛЬНІЙ СПАДЩИНІ О.КОНИСЬКОГО ТА
М. ДРАГОМАНОВА*
- Тимошик М.М.** 2097
*ІСТОРІЯ НАГОРОД ЯК ІНДИКАТОР СОЦІАЛЬНОЇ МОБІЛЬ-
НОСТІ ТА ПРЕСТИЖУ У СУСПІЛЬСТВАХ РІЗНИХ ЕПОХ*
- Харламов М.І., Логовський І.М., Косяк С.М.,
Вороновська Л.Г.** 2108
*ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ЧЛЕНІВ СІЛЬСЬКИХ
ДОБРОВІЛЬНИХ ПОЖЕЖНИХ КОМАНД В УСРР У ДРУГІЙ
ПОЛОВИНІ 1920-Х РОКІВ.*
- Чебан О.М., Федорова І.В.** 2118
*ПІДГОТОВКА УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ЯК СКЛADOVA РАДЯНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ
В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ*

- Чінена О.В.** 2132
*СОЦІОКУЛЬТУРНІ МАРКЕРИ ІДЕНТИЧНОСТІ ЄВРЕЇВ
БАЛТСЬКОГО ПОВІТУ*

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО»

- Білова Н.К.** 2141
*ІННОВАЦІЙНО-ПРОГНОСТИЧНА МОДЕЛЬ ФОРТЕ-
ПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ*

- Кирієнко М.І., Бондаренко Н.А., Пасько О.М.** 2156
*ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ТА ВІЗУАЛЬНОЇ
КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ
ОСВІТИ*

- Лю Хунюй** 2169
*ПЕРІОД ВІДКРИТОСТІ У ВОКАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ
КИТАЮ: СИНТЕЗ НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ І СУЧАСНИХ
МУЗИЧНИХ ПРАКТИК*

- Паур І.В.** 2181
*СТАРТАП-ПРОЄКТУВАННЯ ЯК ФОРМА НАУКОВО-
ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ МИСТЕЦЬКИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

- Самборська О.В., Кушнір Т.І., Васильєва К.В.** 2190
*МІСЦЕ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА В АКАДЕМІЧНОМУ ДИС-
КУРСІ: ПРОБЛЕМИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТА КЛАСИ-ФІКАЦІЇ*

- Храмова-Баранова О.Л., Борисов Ю.Б., Ніколюк О.С.,
Кудревич В.В.** 2205
*ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНО-
ЛОГІЙ В ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ*

СЕРІЯ «СОЦІОЛОГІЯ»

Кравченко О.О., Войтовська А.І.

2216

***ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО
ХРЕСТА В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ***

УДК 378.147.091:78 (045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9\(39\)-1766-1774](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9(39)-1766-1774)

Стратан-Артишкова Тетяна Борисівна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін, Бердянський державний педагогічний університет, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0000-0001-5507-1832>

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ ПІДЛІТКІВ

Анотація. У статті розкрито актуальність проблеми формування художньо-естетичного досвіду підлітків. Визначено роль і значення різних видів мистецтва в духовному розвитку особистості.

Зазначено, що формування художньо-естетичного досвіду підлітків набуде більшої ефективності при застосуванні у процесі художнього діалогу інтеграційного підходу. Цей підхід передбачає використання різних видів мистецтва у процесі художньої комунікації, сприяє розширенню меж осягнення художньо-образного змісту музичних творів, плідно впливає на формування художньо-естетичного досвіду підлітків.

Підкреслено, що здатність вступати в художній діалог спричиняє трансформацію ціннісних орієнтацій особистості, її інтересів, мотивів, смаків, сприяє розвитку потреби в художньому спілкуванні, обговоренні, оцінці, судженні, співпереживанні, що ефективно позначається на формуванні ціннісно-мотиваційної, пізнавально-знаннєвої, емоційно-почуттєвої, творчо-діяльної сфер особистості й свідчить про рівень сформованості художньо-естетичного досвіду підлітків.

Здатність учня проникати у глибинні прошарки музичного твору, вступати в художню комунікацію з автором, розуміти його творче кредо, світогляд досягається за допомогою художньо-стильового аналізу, розуміння художнього образу у єдності форми і змісту, індивідуально-особистісної інтерпретації музичного твору, володіння виконавською технікою, сценічно-вольовими якостями, що необхідні для здійснення повноцінного художнього діалогу.

Узагальнено, що інтеграційний підхід у процесі художнього сприйняття-інтерпретації музичних творів – це прямий шлях до формування художньо-естетичного досвіду підлітків, оскільки передбачає аналіз і розуміння художньо-образного змісту музичного твору в контексті «художньої картини світу», історичного розвитку різних видів мистецтва, їх

інтеграційних та диференціювальних тенденцій, накопичення знань, умінь, досвіду спілкування з творами різних видів мистецтва.

Ключові слова: мистецтво, художньо-естетичний досвід, художня комунікація, сприйняття-інтерпретація, інтеграційний підхід, підлітки.

Stratan-Artyshkova Tetiana Borysivna Professor, Doctor of Pedagogical Sciences, professor of the Department of Theory and Methods of Teaching Artistic Disciplines, Berdyansk State Pedagogical University, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0001-5507-1832>

INTEGRATIVE APPROACH TO FORMING THE ARTISTIC AND AESTHETIC EXPERIENCE OF ADOLESCENTS

Abstract. The article reveals the relevance of the problem of forming the artistic and aesthetic experience of adolescents. The role and significance of various types of art in the spiritual development of the individual are determined.

It is noted that the formation of the artistic and aesthetic experience of adolescents will be more effective when using an integration approach in the process of artistic dialogue. This approach involves the use of various types of art in the process of artistic communication, contributes to expanding the boundaries of understanding the artistic and figurative content of musical works, and has a fruitful impact on the formation of the artistic and aesthetic experience of adolescents.

It is emphasized that the ability to enter into artistic dialogue causes the transformation of the value orientations of the individual, his interests, motives, tastes, contributes to the development of the need for artistic communication, discussion, evaluation, judgment, empathy, which effectively affects the formation of the value-motivational, cognitive-knowledge, emotional-sensual, creative-activity spheres of the personality and indicates the level of formation of the artistic and aesthetic experience of adolescents.

The student's ability to penetrate the deep layers of a musical work, enter into artistic communication with the author, understand his creative credo, worldview is achieved through artistic and stylistic analysis, individual and personal interpretation of a musical work, mastery of performance technique, stage and volitional qualities necessary for carrying out a full-fledged artistic dialogue.

It is summarized that the integration approach in the process of artistic perception and interpretation of musical works is a direct path to the formation of artistic and aesthetic experience of adolescents, as it involves the analysis and

understanding of artistic and figurative content a musical work in the context of the «artistic picture of the world», the historical development of various types of art, their integration and differentiation tendencies, the accumulation of knowledge, skills, and experience of communicating with works of various types of art.

Keywords: art, artistic and aesthetic experience, artistic communication, perception-interpretation, integration approach, adolescents.

Постановка проблеми. Гуманістична парадигма сучасної освіти висуває нові вимоги до розвитку духовно-творчої особистості, акцентує увагу на формуванні духовно-творчих, розумово-вольових якостей, культури сприйняття, пізнання-мислення, співпереживання, ціннісного ставлення до навколишньої дійсності, здатності до творчого самовираження через мистецтво. Відтак, нагальною постає проблема формування художньо-естетичного досвіду підлітків, що передбачає сформованість духовної потреби учнів до сприйняття та інтерпретації художніх образів, їх духовно-практичного осягнення і пізнання, володіння вміннями художньо-діалогового спілкування, способами набуття власного творчого досвіду. Саме від духовної основи молодого покоління, його світоглядно-ціннісних орієнтацій, здатності адекватно сприймати й оцінювати навколишню дійсність залежить майбутнє нашої нації, нашого народу.

Вирішення цієї проблеми значною мірою залежить від викладача музичного мистецтва, його здатності встановлювати інтерактивну взаємодію з учнем в процесі художньо-виконавської інтерпретації художнього образу, володіти вміннями евристично-творчого пошуку, застосовувати інноваційні підходи у навчально-пізнавальному процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Складна й багатогранна проблема духовності, формування художньо-естетичного досвіду особистості засобами мистецтва завжди хвилювала представників різних галузей науки на різних історичних етапах. Особливо гостро ця проблема постає на сучасному етапі нашого суспільства, порушується у працях сучасних педагогів-музикантів: Т. Гризоголазової, Т. Дорошенко, Т. Зайцевої, І. Зязюна, А. Козир, О. Комаровської, Л. Масол, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалки, Л. Паньків, О. Полатайко, О. Ростовського, О. Рудницької, Т. Скорик, О. Щолокової та ін.

Проблема формування художньо-естетичного досвіду розглядається науковцями у різних аспектах: музично-естетичний досвід (Т. Завадська), художня комунікація (Т. Зайцева); естетичний ідеал (Г. Падалка); естетичний досвід (О. Полатайко); художньо-ціннісні орієнтації (Л. Паньків) та ін.; досліджується у дисертаційних роботах Л. Ніколенко (культура художнього

сприйняття та інтерпретації), М. Тютюнник (художньо-комунікативне спілкування), В. Царенка (художній світогляд) та ін.

Разом з тим, проблема формування художньо-естетичного досвіду підлітків у процесі інструментально-виконавської діяльності не дістала належного висвітлення у наукових працях, зокрема, розкриття наукових підходів до формування досліджуваного феномену.

Мета статті - розкрити значення інтеграційного підходу у формуванні художньо-естетичного досвіду підлітків.

Виклад основного матеріалу. У розвитку духовно-творчих якостей особистості неоціненне значення має мистецтво. Через мистецтво, підкреслює Л. Масол, людина самоактуалізується, усвідомлює власну унікальність [1]. Саме з мистецтвом, стверджує О. Рудницька, пов'язані перспективи гуманізації освіти, ствердження нових ідеалів розвитку духовної культури суб'єкта навчання, реалізація принципу діалогічного підходу в педагогічному процесі, орієнтація на його творчу спрямованість [2].

Саме мистецтво, підкреслює Г. Падалка, покликане відтворити цінність буття людини, протистояти руйнаціям технократичного мислення, вузькому підходу до усвідомлення сенсу людського буття з позицій бездушного практицизму і утилітаризму» [3, С. 45]. Його могутній пізнавальний і виховний потенціал, слушно зауважує Л. Паньків, пов'язаний з естетичною природою, завдяки якій досягаються потаємні найскладніші процеси духовного життя людини, її внутрішнього світу [4], надається унікальна можливість «пережити непрожите», вступити в художній діалог з автором твору, художнім образом, самим собою.

Через мистецтво певної епохи і культури відбувається усвідомлення прагнення вийти за межі рольових відносин на духовний вимір спів-буття у художньо-комунікативному процесі, входження у «серце» цієї культури, не просто її пізнання, а емоційне, особистісне осягнення, здійснення діалогу, в процесі якого кожна особистість глибше усвідомлює себе, свою унікальність [5].

Сила художнього твору, в якому «пульсує схвильоване серце автора», полягає у його здатності :

- проникати в найпотаємніші куточки людської душі, породжувати «свободу духу», «високоорганізовану духовність», визначати «міру небайдужості» до світу універсальних цінностей і сенсів;
- робити культурний досвід людства частиною внутрішнього досвіду сучасної особистості;
- сприяти гармонійному розвитку особистості;
- усвідомлювати цінності й сенс життя;
- встановлювати суб'єктність та діалогічність особистості;

- бути репрезентантом духовних цінностей, чинником духовного розвитку особистості, універсальною формою художньої діяльності, творчістю за законами краси.

Отже, мистецькі твори виступають як засіб спілкування, спосіб ціннісної орієнтації, інструмент пізнання, знаряддя практичного перетворення світу, що загалом складає організовану комунікативну систему, яка функціонує як спосіб естетично-ціннісної взаємодії особистості із самою собою, з навколишнім середовищем, суспільством, зі світом, як специфічний «канал зв'язку», завдяки якому здійснюється обмін думками, почуттями, прагненнями людей, формується досвід художнього спілкування.

Вищі духовні цінності людства – Істина, Добро, Краса, Гармонія знаходять своє вираження у високохудожніх творах різних видів мистецтва, які своїми специфічними, неповторно-виражальними засобами залучають особистість до діалогу, емоційного переживання, проникнення, співтворчості, співдії, індивідуально-особистісної інтерпретації, рефлексії, внутрішньої гармонії, художнього катарсису.

Духовний діалог, що реалізується на рівні художніх культур, художніх епох, художніх образів, внаслідок чого виникає ціннісне осягнення, емпатійне чуття, евристичне осяяння, рефлексивний злет тощо, а головне – потреба у повторному спілкуванні з навколишнім світом через мистецтво, переживанні й «проживанні» життя іншої людини з її радощами, тривогами, інтересами, проблемами, розуміння її світогляду, емоцій і почуттів. У такий спосіб, виявляється гуманістична соціальна потреба, відбувається усвідомлення особистості як найвищої цінності, здійснюються спонуки до саморозвитку і самоформування [6].

Формування художньо-естетичного досвіду передбачає, насамперед, здатність підлітків до здійснення художнього діалогу, розуміння, бачення, осягнення, адекватного сприйняття-інтерпретації художнього образу. Від художнього сприйняття, виконавської інтерпретації – до стійкої мотивації, потреби художнього спілкування, самопізнання, саморозвитку, самоутвердження, самотворчості – шлях до формування художньо-естетичного досвіду учня.

У такий спосіб, особливого значення у формуванні художньо-естетичного досвіду підлітків набуває здатність до художньої інтерпретації твору. Інтерпретація, як основний механізм розуміння художньо-образного змісту твору, передбачає наявність особистісно-інтелектуального та емоційного досвіду, поліваріантність, індивідуальних емоційно-почуттєвих реакцій, прагне розкрити своєрідне, авторське втілення, проникнути в глибини музичного твору, вступити в емпатійно-діалогову взаємодію з автором, перевтілитися в художній образ, оскільки саме в мистецтві

перевтілення і переживання консолідується вся повнота людського світосприйняття та суб'єктивна причетність до таких форм життя й діяльності, у яких суб'єкт практично може й не перебувати.

О.Олексюк зауважує, що «особлива цінність герменевтичного (інтерпретаційного) методу для мистецької педагогіки полягає в цілісному сприйнятті, осягненні та розумінні художньо-естетичного образу, який дає змогу створити умови для розвитку смислів та ідей [7].

О. Шевцова зазначає, що художньо-інтерпретаційний процес або аналіз-інтерпретація (термін О. Ростовського) як складне інтегрувальне утворення спрямовується на розкриття художньої картини світу, виявлення творчого кредо композитора, його світоглядних позицій, передбачає застосування культурологічних, музично-історичних, музично-теоретичних знань, вмінь аналізу семантичного синтаксису музичної мови, що в результаті призводить до важливих висновків й узагальнень щодо об'єктивності інтонаційно-образного змісту музичного твору, створює передумови, адекватного сприйняття-розуміння, індивідуального ставлення й оцінки музичного твору [8], вдосконалює художньо-естетичний досвід інтерпретатора-виконавця.

Важливою умовою формування художньо-естетичного досвіду підлітків є використання інтеграції різних видів мистецтва у процесі художнього сприйняття-інтерпретації музичного твору, ціннісні аспекти яких спрямовуються на розвиток світоглядних уявлень, ціннісних орієнтацій, духовних якостей особистості [9], передбачають здатність до метафорично-символічного значення образного змісту, забезпечують розвиток духовно-творчих, художньо-комунікативних якостей особистості, її творчої індивідуальності, спроможності самостійно знаходити креативні рішення у будь-яких сферах діяльності.

Розкриваючи сутність інтеграційного підходу, дослідники використовують такі поняття як «комплекс», «інтеграція», «синтез», «взаємодія». Ці категорії тісно пов'язані, споріднені, але мають свої специфічні особливості.

Комплекс розуміється як багатогранна цілісність, що складається з відносно самостійних елементів, що взаємодіють. *Синтез* – однорідна органічна цілісність з повним злиттям взаємодіючих елементів. Синтез виключає диференціацію.

Інтеграція – найвища форма взаємодії, передбачає взаємовплив, взаємозв'язок, взаємопроникнення елементів (інтеграція культурологічних, мистецтвознавчих, філософських знань тощо). О. Рудницька визначає інтеграцію як взаємопроникнення мистецтв, вироблення спільного підходу до їх вивчення, спосіб поліхудожнього пізнання мистецьких явищ [10, С. 130].

Ефективним у формуванні художньо-естетичного досвіду підлітків є метод аналізу-інтерпретації, який спрямовується на пошук і виявлення особистісно значущих сенсів, індивідуального ставлення, оцінки, сприйняття, співзвучних власному духовному світу особистості, її розумінню, художньо-естетичному досвіду. Основна мета аналізу-інтерпретації – зрозуміти авторську ідею, світоглядну концепцію, розширити світогляд, інтереси, сприяти самотійному відкриттю учнями нових сенсів через декодування музичної мови, розуміння її інтонаційності, і також мови інших видів мистецтв, розкрити спільні елементи художньої виразності

Інтегрований метод *аналізу-інтерпретації* передбачає «входження» в семіотичне поле художньої культури, розкриття «духу епохи», її «інтонаційного словника», оволодіння специфічними мовами різновидів мистецтва, їх особливостями і закономірностями, асоціативно-образним багатством, накопичення досвіду художнього спілкування з різновидами мистецтва в процесі інструментально-виконавської діяльності учнів-підлітків.

Висновки. Проблема формування художньо-естетичного досвіду є важливою й актуальною, оскільки передбачає розвиток внутрішнього світу підлітків засобами різних видів мистецтва. У вирішенні цієї проблеми особливого значення набуває використання у навчально-пізнавальному процесі інтеграційного підходу, який сприяє розширенню меж досягнення художньо-образного змісту музичних творів, надає унікальну можливість доторкнутись до багатоманітних духовних цінностей, пізнати їх глибокий сенс, усвідомити цілісність художньої картини світу, накопичити знання, досвід художнього спілкування.

Література:

1. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика. К., 2006. 432 с.
2. Рудницька, О. П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль, 2005. 360 с.
3. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. К., 2008. 274 с.
4. Паньків Л. І. Формування художніх орієнтацій старшокласників у процесі музично-театральної діяльності: теорія, методологія, методика : монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. 376 с.
5. Стратан-Артишкова Т.Б. Музично-творча діяльність у формуванні художньо-комунікативних якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 11(29) 2024. С. 1391. 1040–1050.
6. Стратан-Артишкова Т.Б. Особливості творчо-виконавської підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)»: журнал. 2023. № 7(21) 2023. 516 с. С. 476–484.

7. Олексюк О.М. Музична педагогіка : навч. посіб. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. 248 с.

8. Шевцова О.Б. Художня інтерпретація у розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 11(29) 2024. С. 1391. 1088–1096.

9. Стратан-Артишкова Т.Б. Взаємодія різних видів мистецтва у формуванні художнього світогляду майбутнього вчителя. Наукові записки. Випуск 166. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2019. С. 37 – 40.

10. Рудницька, О. П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль, 2005. 360 с.

References:

1. Masol, L. M. (2006). Zahal'na mystets'ka osvita: teoriya i praktyka [General art education: theory and practice]. K. [in Ukrainian].

2. Rudnyts'ka, O. P. (2005). Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].

3. Padalka, H. M. (2008). Pedahohika mystetstva : teoriya i metodyka mystets'kykh dystsyplin [Art pedagogy: theory and methodology of artistic disciplines]. K. : Osvita Ukrayiny [in Ukrainian].

4. Pan'kiv, L. I. (2020). Formuvannya khudozhnikh oriyentatsiy starshoklasnykiv u protsesi muzychno-teatral'noyi diyal'nosti: teoriya, metodolohiya, metodyka : monohrafiya [Formation of artistic orientations of high school students in the process of musical and theatrical activity: theory, methodology, techniques: monograph]. Kyiv : NPU im. M. P. Drahomanova, 2020. 376 s. [in Ukrainian].

5. Stratan-Artyshkova, T.B. (2024). Muzychno-tvorcha diyal'nist' u formuvanni khudozhn'o-komunikatyvnykh yakostey maybutn'oho vchytelya muzychnoho mystetstva [Musical and creative activity in the formation of artistic and communicative qualities of a future teacher of music]. «Aktual'ni pytannya u suchasniy nauci (Seriya «Pedahohika», Seriya «Pravo», Seriya Ekonomika», Seriya «Derzhavne upravlinnya», Seriya «Tekhnika», Seriya «Istoriya ta arkheolohiya»)»: zhurnal. № 11(29) S. 1391. 1040–1050 [in Ukrainian].

6. Stratan-Artyshkova, T. B. (2023). Osoblyvosti tvorcho-vykonavs'koyi pidhotovky maybutn'oho vykladacha muzychnoho mystetstva [Peculiarities of creative and performing training of the future music teacher]. «Nauka i tekhnika s'ohodni» (Seriya «Pedahohika», Seriya «Pravo», Seriya «Ekonomika», Seriya «Fizyko-matematychni nauky», Seriya «Tekhnika»)» – «Science and technology today» (Series «Pedagogy», Series «Law», Series «Economics», Series «Physical and mathematical sciences», Series «Technology»), 7(21), 476–484 [in Ukrainian].

7. Oleksyuk, O. M. (2006). Muzychna pedahohika [Music pedagogy]. K. [in Ukrainian].

8. Shevtsova, O.B. (2024). Khudozhnya interpretatsiya u rozvytku tvorchoho potentsialu maybutn'oho vchytelya muzychnoho mystetstva [Artistic interpretation in the development of the creative potential of a future music teacher]. «Aktual'ni pytannya u suchasniy nauci (Seriya «Pedahohika», Seriya «Pravo», Seriya Ekonomika», Seriya «Derzhavne upravlinnya», Seriya «Tekhnika», Seriya «Istoriya ta arkheolohiya»)»: zhurnal. № 11(29) 2024. S. 1391. 1088–1096 [in Ukrainian].

9. Stratan-Artyshkova, T. B. (2019). Vzayemodiya riznykh vydiv mystetstva u formuvanni khudozhn'oho svitohlyadu maybutn'oho vchytelya [The interaction of different types of art in the formation of the artistic worldview of a future teacher]. Naukovi zapysky. Vypusk 166. Seriya: Pedahohichni nauky. Kropyvnyts'kyy: RVV KDPU im. V. Vynnychenka. S. 37 – 40 [in Ukrainian].

10. Rudnyts'ka, O. P. (2005). Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].